

DECLARAȚIA
Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova
cu privire la constituirea de către Parlamentul Republicii Moldova
a unei Comisii de anchetă pentru elucidarea înstrăinării
patrimoniului sindicatelor

Prin prezenta, cu referire la constituirea de către Parlamentul Republicii Moldova (*în cadrul ședinței plenare din 13 februarie curent*) a unei Comisii de anchetă pentru elucidarea înstrăinării patrimoniului sindicatelor, care are drept sarcină întocmirea și prezentarea Parlamentului a unui raport cu privire la elucidarea circumstanțelor de fapt și de drept privind procesul de înstrăinare a patrimoniului sindicatelor, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM):

1) își exprimă extrema îngrijorare și dezacordul față de hotărîrea respectivă a Parlamentului;

2) constată, cu regret, că prin adoptarea hotărîrii respective a Parlamentului:

a) au fost încălcate actele internaționale la care Republica Moldova este parte, în special, art. 5 din Carta socială europeană revizuită (*ratificată parțial prin Legea nr. 484/2001*), art. 8 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale (*ratificat prin Hotărîrea Parlamentului nr. 217/1990*), art. 3 și art. 8 din Convenția OIM nr. 87 „Privind libertatea asocierii și protecția dreptului la organizație” (*ratificată prin Hotărîrea Parlamentului nr. 593/1995*), care garantează independența sindicatelor și interzic acte de ingerință în activitatea sindicatelor din partea autorităților publice;

b) a fost încălcat cadrul normativ național privind activitatea sindicatelor, care este aliniat la standardele internaționale în domeniu, în special, art. 5 alin. (1), art. 25 alin. (4), alin. (5) și alin. (7), art. 29, art. 30 și art. 31 din Legea sindicatelor nr. 1129/2000, care garantează independența sindicatelor; interzic orice amestec din partea autorităților publice în activitatea sindicatelor; garantează inviolabilitatea patrimoniului sindicatelor; garantează sindicatelor dreptul de a dispune, la propria discreție, de patrimoniul care le aparține cu drept de proprietate; stabilesc că activitatea financiară a sindicatelor nu este controlată de autoritățile publice, excepție făcînd activitatea de întreprinzător și activitatea privind utilizarea mijloacelor bugetului asigurărilor sociale de stat; obligă autoritățile publice să respecte drepturile sindicatelor, prevăzute de statutele lor, de legislație și de actele internaționale;

c) a fost încălcat Statutul CNSM (*adoptat de Consiliul General al CNSM la 23 aprilie 2019 și înregistrat la Agenția Servicii Publice la 5 iunie 2019*), în special, art. 5 alin. (1), art. 34 alin. (3) și (5), art. 37, care stipulează că CNSM este independentă față de autoritățile publice, nu este supusă controlului lor și nu li se subordonează; stabilește că patrimoniul CNSM este inviolabil, indivizibil și nu poate fi naționalizat, însușit, înstrăinat sau gestionat de alte persoane, juridice sau fizice, inclusiv de autoritățile publice; prevede

că controlul gestionării patrimoniului și a activității economico-financiare a CNSM este exercitat de Comisia de cenzori a CNSM;

d) nu s-a ținut cont de Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 29 din 23 septembrie 2013, prin care Curtea a stabilit o serie de principii și limitări pentru activitatea comisiilor parlamentare de anchetă și anume:

- scopul oricărui control parlamentar este de a verifica actele și acțiunile exponenților puterii executive sub aspectul conformității cu legea, respectării drepturilor și libertăților omului, precum și al corespunderii cu interesul general al societății (*paragraful 68*);

- în opinia Curții, în fața comisiilor parlamentare de anchetă urmează să se prezinte subiecții de drept care se află în raporturi constituționale specifice cu Parlamentul (*paragraful 78*);

- potrivit art. 66 lit. f) din Constituție, Parlamentul exercită controlul parlamentar asupra puterii executive, sub formele și în limitele prevăzute de Constituție (*paragraful 79*).

CNSM nu este exponent al puterii executive, nu se află în raporturi constituționale specifice cu Parlamentul și, prin urmare, nu poate fi supusă unui control parlamentar, inclusiv în ceea ce privește actele de dispoziție cu privire la patrimoniul său.

Astfel, CNSM consideră că:

- crearea Comisiei parlamentare de anchetă pentru elucidarea înstrăinării patrimoniului sindicatelor reprezintă o încălcare gravă a independenței sindicatelor (*garantată atât de acte internaționale la care Republica Moldova este parte, cât și de legislația națională*) și un act de ingerință în activitatea sindicatelor (*interzis atât de acte internaționale la care Republica Moldova este parte, cât și de legislația națională*);

- în ansamblu, încălcările enumerate mai sus fac ca Republica Moldova să nu-și onoreze angajamentele internaționale pe care și le-a asumat, ceea ce poate afecta imaginea Republicii Moldova pe plan internațional.

Pornind de la cele expuse, CNSM îndeamnă Parlamentul Republicii Moldova:

- să renunțe la anchetarea subiectului privind înstrăinarea patrimoniului sindicatelor și să abroge Hotărârea Parlamentului cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea înstrăinării patrimoniului sindicatelor;

- să asigure plenar respectarea drepturilor și garanțiilor de activitate a sindicatelor, prevăzute de statutele lor, de legislație și de actele internaționale la care Republica Moldova este parte, și să nu admită acte de ingerință în activitatea sindicatelor.

În final, ținem să reiterăm că CNSM își rezervă dreptul de a sesiza organismele internaționale (*Consiliul European, Organizația Internațională a Muncii, Confederația Internațională a Sindicatelor, Secretariatul Cartei sociale europene revizuite etc.*) despre actele de ingerință în activitatea sindicatelor admise de autoritățile Republicii Moldova.

Președinte

Oleg BUDZA